

Huomattavan markkinavoiman yrityksen sitoumusten sitovaksi määrittäminen

1 Teleyritys jota päätös koskee

Digita Oy (jäljempänä myös Digita), PL 99, 00521 Helsinki, Y-tunnus 2488970-5

2 Päätös

2.1 Sitoumusten sitovaksi määrittäminen

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (jäljempänä myös Liikenne- ja viestintävirasto ja virasto) määrää Digitan 23.6.2022 hakemat sitoumukset sitovaksi.

Sitoumukset tulevat voimaan tämän päätöksen yhteydessä annettavan televisio- ja radiolähetyspalveluiden huomattavan markkinavoiman päätöksen (dnro 105/960/2018) voimaantuloa hetkestä.

Sitoumukset ovat voimassa viisi vuotta, kuitenkin enintään seuraavan huomattavan markkinavoiman-päätöksen antamiseen saakka, pois lukien sitoumukset 2, 7 ja 10, joiden voimassaoloaika määräytyy niitä koskevien erityisten ehtojen mukaisesti.

2.2 Sitovaksi määrittävät sitoumukset

Liikenne- ja viestintävirasto määrää seuraavat Digitan 23.6.2022 päivätyn hakemuksen mukaiset sitoumukset sitovaksi televisio- ja radiolähetyspalveluiden tukku-markkinoilla:

Määritelmät

Digitan Sitoumuksissa käytetyillä termeillä on seuraava merkitys:

(i) "Ansiotasoindeksi" tarkoittaa Tilastokeskuksen julkaisemaa ansiotasoindeksiä Palkansaajien ansiotasoindeksi, kaikki palkansaajat yhteensä, 2010 = 100.

(ii) "Antennikapasiteetti" tarkoittaa Päälähetysaseman mastossa olemassa olevan radiolähetysantennin sekä sen käyttöön tarvittavan syöttökaapelin ja yhdyssuotimen kapasiteettia.

(iii) "HD-kanava" tarkoittaa Digitan DVB-T2-verkossa jaeltavaa, vapaasti vastaanotettavaa korkealaatuista teräväpiirtokanavaa (6 Mbit/s, MPEG4).

(iv) "HD-kanava" tarkoittaa Digitan DVB-T2-verkossa jaeltavaa, vapaasti vastaanotettavaa peruslaatuista teräväpiirtokanavaa (4 Mbit/s, MPEG4).

(v) "HD-palvelut" tarkoittavat Digitan DVB-T2-verkon kautta jaeltavia HD-kanavia ja HD-kanavia.

(vi) "HNV-päätös" tarkoittaa Traficomien viestintäpalvelulain 52 §:n nojalla 24.4.2015 tekemää päätöstä Digita Networks Oy:n (nykyisin Digita) huomattavan markkinavoiman asemasta antennikapasiteettiin pääsyn tukku-markkinoilla, televisiolähetyspalveluiden tukku-markkinoilla ja radiolähetyspalveluina tukku-markkinoilla asiassa dnro 15/961/2015.

(vii) "Liitännäispalvelu" tarkoittaa Antennikapasiteetin hyödyntämiseksi tarvittavia ja välttämättömiä liitännäistoimintoja kuten laitetilapalvelua, sähkönsyöttöä ja varavoimaa. Liitännäispalvelu kattaa myös oikeuden päästä Digitan Päälähetysasemalla sijaitsevaan laitetilaan Valtakunnallisen Radiolähetyspalvelun tuottamiseen tarvittavien, välttämättömien laitteiden asentamista, huoltamista ja ylläpitämistä varten.

(viii) "Ohjelmansiirtopalvelu" tarkoittaa televisio- tai radiosignaalin siirtoa Helsingin Pasilassa sijaitsevasta palvelukeskuksesta siirtoverkkoa pitkin Päälähetysasemille.

(ix) "Ohjelmistotoimiluvanhaltija" tarkoittaa viestintäpalvelulain 34 §:n 1 momentin mukaisen analogisen radiotoiminnan ohjelmistotoimiluvan haltijaa.

(x) "Päälähetysasemat" tarkoittaa Digitan 38 televisio- ja radiolähetysasemaa, jotka on määritelty HMOV-päätöksessä. Päälähetysasemat ovat: Anjalankoski, Espoo, Eurajoki, Fiskars, Haapavesi, Iisalmi, Inari, Joutseno, Jyväskylä, Karigasniemi, Kerimäki, Kiihtelysvaara, Koli, Kruunupyy, Kuopio, Kuttanen, Lahti, Lapua, Mikkeli, Oulu, Pernaja, Pihtipudas, Posio, Pyhäntä, Pyhävuori, Rovaniemi, Ruka, Taivassalo, Tammela, Tampere, Tervola, Turku, Utsjoki, Vaasa, Vuokatti, Vuotso, Ylläs ja Ähtäri.

(xi) "SD-kanava" tarkoittaa Digitan DVB-T2-verkossa jaettavaa, vapaasti vastaanotettavaa peruslaatuista televisiokanavaa (2 Mbit/s, MPEG4).

(xii) "SD-palvelut" tarkoittaa Digitan DVB-T2-verkon kautta jaeltavia SD-kanavia.

(xiii) "Simulcast-vaihe" tarkoittaa ajanjaksoa, jonka aikana Toimiluvanhaltija jakaa samaa televisiokanavaa samanaikaisesti sekä Digitan DVB-T- että DVB-T2-verkoissa. Simulcast-vaihe alkaa Toimiluvanhaltijan määrittelemänä ajankohtana ja päättyy Toimiluvanhaltijan määrittelemänä ajankohtana, kuitenkin viimeistään 30.6.2024.

(xiv) "Sitoumukset" tarkoittavat Digitan tämän hakemuksen kohdassa 4.2 esittämiä sitoumuksia 1–10.

(xv) "Sitoumusajaksi" tarkoittaa ajanjaksoa, joka alkaa Uuden HMOV-päätöksen voimaantulosta ja päättyy joko viiden (5) vuoden kuluttua Uuden HMOV-päätöksen voimaantulosta tai Traficomien antaman, Uutta HMOV-päätöstä seuraavan HMOV-päätöksen tullessa voimaan, näistä aikaisempi. Yksittäisen Sitoumuksen kohdalla on tarkennettu, mikäli Sitoumuksen voimassaoloaika poikkeaa Sitoumusajasta.

(xvi) "Suurteholähtettäminen" tarkoittaa suurilla lähetystehoilla (lähettimen säteilyteho 10-60 kilowattia) toteutettavaa analogista radiolähetyspalvelua.

(xvii) "Televisiolähetyspalvelu" tarkoittaa Toimiluvanhaltijoille ja Yleisradio Oy:lle maanpäällisessä digitaalisessa televisioverkossa tarjottavaa televisiolähetyspalvelua.

(xviii) "Toimiluvanhaltija" tarkoittaa viestintäpalvelulain 22 §:n mukaisen digitaalisen televisiotoiminnan ohjelmistotoimiluvan haltijaa.

(xix) "Traficom" tai "virasto" tarkoittaa Liikenne- ja viestintävirastoa.

(xx) "Uusi HMOV-päätös" tarkoittaa Traficomien tulevaa, tämän sitoumushakemusprosessin jälkeen vuonna 2022 voimaantulevaa, Digitaali- ja viestintäpalvelulain 52 §:n mukaista päätöstä huomattavasta markkinavoimasta.

(xxi) "Valtakunnallinen HD-kanava" tarkoittaa Digitan DVB-T2-jakeluverkossa jaeltavaa kokoaikaista (All-time kapasiteetti eli 24h/vrk) vapaasti vastaanotettavaa HD-kanavaa (6 Mbit/s, MPEG4), jonka väestöpeitto on vähintään 99,96 %.

(xxii) "Valtakunnallinen TV-kanava" tarkoittaa Digitan DVB-T-jakeluverkossa jaeltavaa kokoaikaista (All-time kapasiteetti eli 24h/vrk) vapaasti vastaanotettavaa televisiokanavaa (2,63 Mbit/s, MPEG2), jonka väestöpeitto on vähintään 99,96 %.

(xxiii) "Valtakunnallinen Radiolähetyspalvelu" tarkoittaa Ohjelmistotoimiluvanhaltijoille ja Yleisradio Oy:lle tarjottavaa analogista FM-radiolähetyspalvelua, jolla saavutetaan vähintään 75 %:n väestöpeitto.

(xxiv) "Vapaasti Vastaanotettava Kanava" tarkoittaa televisiokanavaa, joka on katsojien vastaanotettavissa vapaassa muodossa maksuttomasti.

Sitoumukset ja niiden ehdot

1. Digita sitoutuu vuokraamaan Päälähetysasemien mastoissa olemassa olevien radiolähetysantennien Antennikapasiteettia Valtakunnallisten Radiolähetyspalveluiden tarjoamista ja Suurteholähtettämistä varten. Digita sitoutuu vuokraamaan myös Antennikapasiteetin hyödyntämiseen tarvittavia Liitännäispalveluita.
 - i. Sitoumus koskee tilanteita, joissa kilpaileva yritys rakentaa valtakunnallista, yli 75 % väestöpeittoon yltävää radiolähetysverkkoa ja haluaa käyttää yhdessä tai useammassa Digitan Päälähetysaseman mastossa olemassa olevaa Antennikapasiteettia Valtakunnallisten Radiolähetyspalvelujen tarjoamista varten.
 - ii. Sitoumus koskee myös tilanteita, joissa kilpaileva yritys haluaa käyttää yhdessä tai useammassa Päälähetysaseman mastossa olemassa olevaa Antennikapasiteettia Suurteholähtettämiseen.
 - iii. Sitoumus on voimassa Uuden HMOV-päätöksen voimassaoloajan.
2. Digita sitoutuu tarjoamaan televisiolähetyspalvelua Vapaasti Vastaanotettaville kanaville kanavanipuissa A, B, C, D, E ja F.
 - i. Sitoumus koskee vapaasti vastaanotettavien kanavien lähettämiseen tarvittavia koostamis-, ohjelmansiirto- ja lähetyspalveluita.
 - ii. Digita sitoutuu tarjoamaan Televisiolähetyspalvelua Vapaasti Vastaanotettavia Kanavia varten DVB-T-kanavanipuissa liitteiden 1-3 mukaisesti sekä DVB-T2-kanavanipuissa HD-kanavia, HD-kanavia ja SD-kanavia varten liitteiden 4 ja 5 mukaisesti.
 - iii. Sitoumus on voimassa edellyttäen, että kanavanipussa on riittävästi vapaata kapasiteettia tarjolla.
 - iv. Sitoumus on voimassa joko Uuden HMOV-päätöksen voimassaoloajan tai kanavanippuja A, B, C, D, E ja F koskien verkkotoimilupien voimassaoloajan, näistä aikaisempi.
3. Digita sitoutuu tarjoamaan Valtakunnallista Radiolähetyspalvelua Yleisradiolle ja kaikille Ohjelmistotoimiluvanhaltijoille.
 - i. Sitoumus koskee analogisten radio-ohjelmistojen lähettämiseen tarvittavia ohjelmansiirto- ja lähetyspalveluita.

- ii. Sitoumus koskee Valtakunnallista Radiolähetyspalvelua eli analogista FM-radiolähetyspalvelua, jolla saavutetaan vähintään 75 %:n väestöpeitto.
 - iii. Sitoumus on voimassa Uuden HMOV-päätöksen voimassaoloajan.
4. Digita sitoutuu käyttämään kustannuslaskentajärjestelmää.
- i. Digita laatii ja toimittaa Traficomille kustannuslaskentajärjestelmästä kuvauksen, josta käyvät ilmi vähintään kustannusten pääluokat ja ne säännöt, joiden mukaan kustannukset kohdennetaan.
 - ii. Sitoumus on voimassa Uuden HMOV-päätöksen voimassaoloajan.
5. Digita sitoutuu julkaisemaan Sitoumuksissa 1–3 yksilöityjen palveluiden toimitusehdot, hinnastot ja viitetarjoukset internet-sivuillaan.
- i. Digita sitoutuu julkaisemaan sitoumuksissa 1, 2 ja 3 yksilöityjen palveluiden sekä kyseisten palveluiden hyödyntämiseksi tarvittavien välttämättömien liitännäistoimintojen toimitusehdot ja hinnastot. Lisäksi Digita sitoutuu julkaisemaan viitetarjouksen, joka sisältää vähintäänkin kunkin sitoumuksissa 1–3 yksilöidyn palvelun käytön kannalta merkitykselliset tiedot. Toimitusehdot, hinnastot ja viitetarjoukset julkaistaan Digitan internet-sivuilla.
 - ii. Sitoumus on voimassa Sitoumusajan.
6. Digita sitoutuu noudattamaan Sitoumusten 1–3 mukaisten palveluiden tarjoamisessa kohtuullista ja syrjimätöntä hinnoittelua sekä kohtuullisia ja syrjimättömiä ehtoja.
- i. Sitoumuksen mukaisesti Digita sitoutuu hinnoittelemaan Sitoumuksissa 1, 2 ja 3 mainituista palveluista ja Liitännäispalveluista perittävät korvaukset siten, että korvaukset ovat kohtuullisia ja syrjimättömiä, sekä muutoinkin noudattamaan kohtuullisia ja syrjimättömiä ehtoja.
 - ii. Kohtuulliset hinnat määräytyvät sitoumusten 7–9 mukaisesti.
 - iii. Syrjimättömyydellä tarkoitetaan sitoumusta noudattaa hinnoittelua (syrjimätön hinnoittelu) ja ehtoa (syrjimätön ehto), joka kohtelee samanlaisessa tilanteessa olevia yrityksiä tasapuolisesti. Jos Digita käyttää tiettyä palvelua itse tai tarjoaa sitä tytäryhtiölleen tai muulle sellaiselle taholle, Digita sitoutuu tarjoamaan vastaavaa palvelua vastaavin ehdoin ja vastaavanlaatuisena kilpailevalle teleyritykselle.
 - iv. Sitoumus on voimassa Uuden HMOV-päätöksen voimassaoloajan.
7. Digita sitoutuu noudattamaan Sitoumuksen 2 mukaisten Televisiolähetyspalveluiden hinnoittelussa DVB-T-kanavanipuissa A, C ja E Liitteiden 1–3 mukaisia hinnastoja.
- i. Liitteissä 1–3 olevien hinnastojen mukaiset hinnat ovat Sitoumusten voimaantulohetkellä 5,7 prosenttia nykyisiä, 1.1.2022 voimaantulleita DVB-T-kapasiteetin hintoja alemmat.
 - ii. Liitteinä 1–3 olevat uudet DVB-T-kapasiteetin hinnastot tulevat voimaan Uuden HMOV-päätöksen voimaantulopäivänä ja ovat voimassa siihen asti, kun Digita tarjoaa televisiolähetyspalveluja DVB-T-verkoissa, kuitenkin enintään Sitoumusajan.

- iii. Liitteinä 1–3 olevien hinnastojen mukaisiin hintoihin ei Sitoumusaikana tehdä muita muutoksia kuin Sitoumuksen 9 mukaiset muutokset.
- 8. Digita sitoutuu noudattamaan Sitoumuksen 2 mukaisten HD-palveluiden hinnoittelussa DVB-T2-kanavanipuissa Liitteen 4 mukaista hinnastoa ja SD-kanavien hinnoittelussa DVB-T2-kanavanipuissa Liitteen 5 mukaista hinnastoa.
 - i. Sitoumuksen mukainen Valtakunnallisen HD-kanavan hinta on Sitoumusten voimaantulohetkellä 11,7 prosenttia alempi kuin Valtakunnallisen TV-kanavan nykyinen, 1.1.2022 voimaan tulleen hinnaston mukainen hinta DVB-T-verkossa.
 - ii. Todellinen hintaero DVB-T-verkon ja DVB-T2-verkon jakelupalveluiden välillä on vielä suurempi, kun otetaan huomioon enkoodauspalvelun sisältyminen HD- ja SD-palveluiden hintaan DVB-T2-verkossa. Tämä huomioiden Sitoumuksen mukainen Valtakunnallisen HD-kanavan hinta on Sitoumusten voimaantulohetkellä 13 prosenttia alempi kuin Valtakunnallisen TV-kanavan ja enkoodauspalvelun yhteishinta DVB-T-verkossa.
 - iii. Liitteenä 4 oleva uusi HD-palveluiden hinnasto ja Liitteenä 5 oleva uusi SD-palveluiden hinnasto tulevat voimaan Uuden HMOV-päätöksen voimaantulopäivänä ja ovat voimassa Sitoumusajan.
 - iv. Liitteinä 4–5 olevien hinnastojen mukaisiin hintoihin ei Sitoumusaikana tehdä muita muutoksia kuin sitoumuksen 9 mukaiset muutokset.
- 9. Digita sitoutuu olemaan tekemättä Sitoumuksen 2 mukaisten palveluiden uuden HMOV-päätöksen voimaantulohetkellä voimassa oleviin hintoihin muita korotuksia kuin Ansiotasoindeksin muutosta vastaavan korotuksen vuosittain sekä veroissa, viranomaismaksuissa ja muissa julkisoikeudellisissa maksuissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset.
 - i. Sitoumuksen mukaisesti Digita ei tee Uuden HMOV-päätöksen voimaantulohetkellä voimassa olevien, sitoumuksen 2 mukaisten televisiolähetyspalvelujen hintoihin muita muutoksia kuin
 - Ansiotasoindeksin muutosta vastaavan korotuksen vuosittain 1.1.2023 lukien sekä
 - mahdolliset veroissa, viranomaismaksuissa ja muissa julkisoikeudellisissa maksuissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset muutoksen voimaantulosta lukien.
 - ii. Ansiotasoindeksin vuosittaisella korotuksella tarkoitetaan seuraavaa: Palvelun hintaa korotetaan vuosittain Tilastokeskuksen julkaiseman Ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti. Tarkistusajankohta on joka vuosi syyskuussa. Palvelumaksun muutoksen suuruus ilmenee, kun perusindeksiä verrataan tarkistusindeksiin. Perusindeksinä on sopimuksentekohetkeä edeltävän kesäkuun pisteluku (esimerkiksi kesäkuu 2019: 117,0). Tarkistusindeksi on tarkistusajankohtaa edeltävän kesäkuun pisteluku. Palvelumaksua ei kuitenkaan lasketa, mikäli indeksi on pienentynyt edellisestä tarkistusajanjaksosta. Digita ilmoittaa vuosittaisesta indeksikorotuksesta asiakkaille kirjallisesti syyskuun loppuun mennessä. Hinnanmuutos tulee voimaan seuraavan kalenterivuoden (1.1.) alusta lukien. Mikäli Tilastokeskus lopettaa Ansiotasoindeksin julkaisemisen, käytetään Tilastokeskuksen sen sijaan julkaisemaa indeksiä.

- iii. Veroissa, viranomaismaksuissa ja muissa julkisissa maksuissa mahdollisesti tapahtuvilla muutoksilla tarkoitetaan seuraavaa: Mikäli verojen, viranomaismaksujen tai muiden julkisten maksujen (esimerkiksi taajuusmaksut) suuruus tai muu kantoperuste muuttuu joko lain, asetuksen, tuomioistuimen päätöksen, viranomaisen päätöksen tai viranomaiskäytännön muuttumisen takia, muuttuvat palveluiden hinnat vastaavasti laissa, asetuksessa, tuomioistuimen päätöksessä, viranomaisen päätöksessä tai viranomaisen ohjeistuksessa määrätystä päivästä lukien.
 - iv. Uuden HMOV-päätöksen voimaantulohtetkellä voimassa olevalla hinnalla tarkoitetaan:
 - DVB-T-kapasiteetin osalta Sitoumuksen 7 mukaisia hintoja, jotka on yksilöity sitoumushakemuksen Liitteissä 1–3;
 - HD-palveluiden osalta Sitoumuksen 8 mukaisia hintoja, jotka on yksilöity sitoumushakemuksen Liitteessä 4; ja
 - SD-palveluiden osalta Sitoumuksen 8 mukaisia hintoja, jotka on yksilöity sitoumushakemuksen Liitteessä 5.
 - v. Sitoumus tulee voimaan Uuden HMOV-päätöksen voimaantulopäivänä ja on voimassa Sitoumusajan.
10. Digita sitoutuu tarjoamaan jokaiselle Toimiluvanhaltijalle veloituksetta yhden (1) Valtakunnallisen HD-kanavan kunkin Toimiluvanhaltijan Simulcast-vaiheen ajan. Sitoumuksen hyödyntäminen edellyttää kaikkien kohdissa 10 (i)–(iii) yksilöityjen ehtojen täyttymistä samanaikaisesti:
- i. Toimiluvanhaltijan ja Digitan välinen saman Vapaasti Vastaanotettavan kanavan (vähintään 90 %:n väestöpeitto, all-time-kapasiteetti 24h/vrk) DVB-T-jakelua koskeva palvelusopimus on voimassa koko Simulcast-vaiheen ajan; ja
 - ii. Toimiluvanhaltija sitoutuu jatkamaan Valtakunnallisen HD-kanavan jakelupalvelun ostamista Digitan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaisella hinnalla vähintään 18 kuukautta simulcast-vaiheen päättymisen jälkeen, tai jos toimiluvanhaltijan Simulcast-vaihe on lyhyempi kuin 18 kuukautta, vähintään 12 kuukautta Simulcast-vaiheen päättymisen jälkeen; ja
 - iii. Digitan ja Toimiluvanhaltijan välillä laaditaan kirjallinen sopimus Valtakunnallisen HD-kanavan jakelusta Simulcast-vaiheen aikana ja sen jälkeen.
 - Sitoumus on voimassa uuden HMOV-päätöksen voimaantulosta 30.6.2024 asti tai niin kauan kuin vapaata kapasiteettia riittää, näistä aikaisempi.

3 Asian tausta

3.1 Digitan asema huomattavan markkinavoiman yrityksenä

Liikenne- ja viestintävirasto on edeltävässä televisio- ja radiolähetyspalveluiden tukumarkkinoita koskevassa päätöksessään 24.4.2015 määrännyt Digitan huomattavan markkinavoiman yritykseksi. Virasto antaa yhtäaikaaisesti tämän päätöksen kanssa televisio- ja radiolähetyspalveluiden markkinoita koskevan huomattavan

markkinavoiman päätöksen, jossa Digitalla katsotaan olevan edelleen huomattavan markkinavoiman (HMV) asema televisio- ja radiolähetyspalveluiden markkinoilla.

3.2 Sovellettavat säännökset

Sitoumusmenettely pohjautuu teledirektiivin¹ 79 artiklaan, joka on pantu täytäntöön viestintäpalvelulain 81 a säännöksellä.

Viestintäpalvelulain 81 a §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi huomattavan markkinavoiman yrityksen hakemuksesta päätöksellään määrätä osin tai kokonaan sitovaksi huomattavan markkinavoiman yrityksen tekemiä käyttöoikeusehtoihin tai investointiehtoihin liittyviä sitoumuksia, jotka voivat liittyä:

- 1) yhteistyöjärjestelyihin, jotka saattavat vaikuttaa 53 §:ssä tarkoitettujen velvollisuuksien asettamisen arviointiin;
- 2) 81 b §:ssä tarkoitettuihin yhteisinvestointisopimuksiin;
- 3) 77 §:ssä tarkoitettuihin omistajanvaihdoksiin; tai
- 4) muihin 1–3 kohtaa vastaaviin seikkoihin.

Sääntelyn tavoitteena on lainkohdasta annetun hallituksen esityksen² mukaan varmistaa, että huomattavan markkinavoiman yritys voi osana markkina-analyysia antaa sitoumuksia, joilla se pyrkisi itse korjaamaan markkinoilla esiintyviä kilpailuongelmia ja siten mahdollisesti välttymään Liikenne- ja viestintäviraston huomattavan markkinavoiman perusteella asettamista velvollisuuksista. Sitoumusten antaminen ei kuitenkaan rajoita Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaa asettaa tarvittaessa ja viestintäpalvelulain edellytysten täytyessä huomattavan markkinavoiman perusteella yrityksille velvollisuuksia.

Liikenne- ja viestintäviraston on tehtävä 81 a §:n mukaan yrityksen hakemuksen perusteella markkinatesti liittyen erityisesti sitoumukseen liitettyihin ehtoihin. Liikenne- ja viestintäviraston ei tarvitse tehdä markkinatestiä, jos huomattavan markkinavoiman yrityksen sitoumus ei selkeästi täytä tämän pykälän mukaisia ehtoja tai edellytyksiä.

Markkinatestillä ei hallituksen esityksen mukaan tarkoiteta 53 §:n mukaista markkina-analyysia vaan kevyempää menettelyä, jonka avulla Liikenne- ja viestintävirasto voi arvioida, täyttävätkö sitoumuksen ehdot laissa säädetyt edellytykset. Markkinatestin lisäksi Liikenne- ja viestintäviraston tulee tehdä erillinen 53 §:n markkina-analyysi, jos se määrää sitoumukset sitovaksi. Liikenne- ja viestintäviraston tulee antaa sidosryhmille ja erityisesti niille tahoille, joita sitoumukset koskisivat, mahdollisuus antaa lausuntonsa lain 310 §:n 1 momentin mukaisesti markkinatestistä, sitoumuksen ehdoista sekä mahdollisesta markkina-analyysista. Liikenne- ja viestintäviraston tulee kuulemisen jälkeen ja siinä ilmaistut näkemykset huomioiden ilmoittaa huomattavan markkinavoiman yritykselle alustavat päätelmänsä siitä, täyttääkö sitoumus tämän lain edellytykset. Huomattavan markkinavoiman yritys voi tehdä muutoksia sitoumiseensa Liikenne- ja viestintäviraston ilmoituksen perusteella. Liikenne- ja viestintäviraston ei tarvitse hallituksen esityksen mukaan tehdä markkinatestiä, jos huomattavan markkinavoiman yrityksen sitoumus ei selkeästi täytä pykälän mukaisia ehtoja tai edellytyksiä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972 eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (uudelleenlaadittu).

² HE 98/2020, jäljempänä hallituksen esitys.

Liikenne- ja viestintäviraston on arvioidessaan 81 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua yhteistyöjärjestelyä otettava erityisesti huomioon:

- 1) näyttö tarjottujen sitoumusten oikeudenmukaisuudesta ja kohtuullisuudesta;
- 2) tarjottujen sitoumusten avoimuus kaikille markkinaosallistujille;
- 3) käyttöoikeuksien asettaminen viipymättä saataville oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin ennen vähittäispalveluiden käyttöönottoa; ja
- 4) tarjottujen sitoumusten yleinen riittävyys liittyen kestävän kilpailun mahdollistamiseen ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen yhteistyössä tapahtuvan käyttöönoton edistämiseen loppukäyttäjien edun turvaamiseksi.

Huomattavan markkinavoiman yrityksen sitoumuksen on sisällettävä riittävän yksityiskohtaiset tiedot 81 a §:n 3 momentin mukaisen arvioinnin tekemiseksi. Sitoumuksen tulee hallituksen esityksen mukaan muun muassa sisältää sitoumuksen ajoitus, toteuttamisaika ja kesto. Hallituksen esityksen mukaan viestintäpalvelulain 53 §:n mukaisten markkina-analyyysien syklit eivät rajoittaisi huomattavan markkinavoiman yrityksen mahdollisuutta määritellä sitoumustensa kesto.

Järjestelyt määrätään sitovaksi määräajaksi, jos ne täyttävät 81 a §:n ja muualla viestintäpalvelulaissa säädetyt edellytykset. Liikenne- ja viestintäviraston on 81 a §:n 5 momentin mukaan arvioitava sitoumusten sitovuuden jatkamista, kun niitä koskeva määräaika päättyy. Sitoumukset voidaan hallituksen esityksen mukaan määritellä sitovaksi esimerkiksi siksi ajanjaksoksi, jolle niitä tarjotaan.

Liikenne- ja viestintäviraston on 52 §:ssä tarkoitettua markkina-analyysia tehdessään huomioitava 81 a §:n mukaisesti sitovaksi määrittämiensä sitoumukset. Sitovaksi asetetut sitoumukset eivät hallituksen esityksen mukaan poissulje mahdollisuutta asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle 53 §:ssä tarkoitettuja velvollisuuksia. Sitoumukset tulee kuitenkin ottaa huomioon markkina-analyysia tehdessä, missä tulisi arvioida sitoumusten vaikutusta kehitykseen sekä kuinka asianmukaista olisi asettaa tai pitää voimassa 53 §:n nojalla asetettavia velvollisuuksia sinä ajankohtana, jolla sitoumukset olisivat voimassa.

4 Asian käsittely

Digita on 28.5.2021 toimittanut virastolle hakemuksen viestintäpalvelulain 81 a §:n mukaisista sitoumuksista televisio- ja radiolähetyspalveluiden markkinoille. Virasto on tehnyt sitoumuksille markkinatestin 31.5.–30.6.2021 kuulemalla toimialan markkinaosapuolia. Virasto sai markkinatestin aikana sitoumushakemuksesta kahdeksan lausuntoa. Lausuntoja antoivat Bauer Media Oy, Discovery Networks Finland Oy, Sanoma Media Finland Oy, MTV Oy, RadioMedia ry, Alfa TV (Brilliance Communications Oy) Sateliitti- ja antenniliitto (SANT) ry sekä Yleisradio Oy.

Markkinaosapuolten lausuntojen perusteella sitoumusmenettely nähtiin yleisesti ottaen kannatettavana menettelynä, joka voisi parhaimmillaan johtaa ennakoitavaan ja vakaaseen hintatasoon ja ehtoihin. Lausunnoissa tuli kuitenkin esiin useita näkemyksiä, joissa arvioitiin Digitan esittämät sitoumukset selkeästi riittämättömiksi turvaamaan kilpailulliset olosuhteet, ehtojen kohtuullisuus ja toimijoiden syrjimätön asema.

Virasto muodosti saatujen lausuntojen ja sitoumushakemuksesta tekemänsä arvion perusteella markkinatestin johtopäätökset. Sen mukaan hakemuksessa esitetyt sitoumukset eivät pääosin täyttäneet viestintäpalvelulain 81 a §:n 3 momentin edellytyksiä. Virasto toimitti Digitalle 31.8. ja 6.10.2021 kirjallisena näkemyksiä siitä,

millä edellytyksin sitoumuksia voitaisiin määrätä kokonaan tai osittain sitovaksi. Lisäksi Digita ja virasto neuvottelivat 15.9., 17.9. ja 22.9.2021 mahdollisista muutoksista sitoumushakemukseen. Digita teki neuvottelujen perusteella muutoksia sitoumushakemukseensa ja toimitti tarkennetun sitoumushakemuksen virastolle 13.10.2021.

Todettuaan muutokset sitoumuksissa kokonaisuutena riittäviksi virasto huomioi sitoumukset huomattavan markkinavoiman päätösluonnoksessaan. Virasto poisti sitoumuksia vastaavat velvollisuudet HMOV-päätösluonnoksesta ja käynnisti kansallisen kuulemisen sitoumusten ja HMOV-velvollisuuksien muodostamasta kokonaisuudesta siten, että lausuntoaika oli 27.1.–28.2.2022. Lausuntoaikana saatujen lausuntojen perusteella virasto kuitenkin katsoi, että televisiolähetyspalveluiden markkinoiden kilpailuongelmat eivät ole täysin ratkaistavissa ehdotetusti eli pelkästään Digitan sitoumuksilla siinä muodossa jossa ne oli esitetty 13.10.2021 jätetyssä hakemuksessa. Tarve muuttaa viraston kuulemisella ollutta päätösluonnosta johtui ennen kaikkea siitä, että televisiotoimijat katsoivat sitoumuksien selkeästi ja virheellisesti rajoittavan asiakkaina heidän mahdollisuuksiaan valita erilaisia laadun ja peiton yhdistelmiä. Lisäksi HD -siirtymän aikataulusuunnitelmat olivat tarkentuneet alkuvuonna 2022. Virasto ilmoitti Digitalle ja uutisoi asiassa³, että lausunnoissa esiin tuodut näkökohdat on huomioitava sitoumuksissa, jotta lisävelvollisuuksia ei ollut tarpeen asettaa.

Digita ilmoitti virastolle aikomuksestaan jatkaa sitoumusmenettelyä ja muuttaa sitoumuksia, siten että ne riittävät ratkaisemaan kilpailuongelmia televisiolähetyspalveluissa. Virasto kävi neuvotteluja keskeisten Digitan asiakkaiden sekä Digitan kanssa samalla, kun Digita neuvotteli myös itse toimijoiden kanssa sitoumusten ehtojen tarkennuksista. Neuvottelujen tuloksena tarkentuivat näkemykset niistä sitoumusten ehdoista, joilla markkinatoimijat pääosin kokevat sitoumusten olevan riittäviä ottaen huomioon markkinatilanteen edellytykset. Digita jätti tarkennetun, lopullisen sitoumushakemuksen virastolle 23.6.2022.

Sitoumuksiin tehtyjen muutosten jälkeen virasto on todennut, että sitoumukset, pois lukien jäljempänä mainittavia poikkeuksia, täyttävät riittävästi viestintäpalvelulain 81 a §:n 3 momentin mukaiset edellytykset. Poikkeukset sitoumusten riittävyyteen muodostavat radiolähetyspalveluiden ja antennikapasiteetin vuokrauksen hinnoittelut. Näiden osalta virasto tulee asettamaan HMOV-päätöksessä sitoumuksia täydentäviä velvollisuuksia.

5 Päätöksen perustelut

Digita on esittänyt sitoumushakemuksessaan 10 yllä kuvattua sitoumusta televisio- ja radiolähetysmarkkinoille. Virasto on arvioinut Digitan esittämät sitoumukset viestintäpalvelulain 81 a § mukaisia edellytyksiä vasten.

5.1 Näyttö tarjottujen sitoumusten oikeudenmukaisuudesta ja kohtuullisuudesta

Viestintäpalvelulain 81 a § tai sen esityöt eivät määrittele oikeudenmukaisuuden ja kohtuullisuuden käsitettä tarkemmin. Virasto arvioi Digitan sitoumushakemuksen oikeudenmukaisuuden ja kohtuullisuuden toteutumista erityisesti siihen nähden, miten tasapuolisesti sitoumusten vaikutukset toteutuvat alan eri toimijoiden välillä sekä miten sitoumukset tuovat hyötyä toimijoille suhteessa nykytilanteeseen. Lisäksi arvioidaan sitä, kuinka tehokkuus ja siitä saatavat kustannushyödyt siirryttäessä tehokkaampaan DVB-T2-lähetysteknologiaan jakautuvat Digitan ja sen asiakkaiden

³ <https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/kilpailuongelmat-televisio-ja-radiolahetyspalveluiden-markkinoilla-jatkuvat>
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom • PL 320, 00059 TRAFICOM • p. 029 534 5000 • Y-tunnus 2924753-3 • [traficom.fi](https://www.traficom.fi)

kesken. Lisäksi virasto huomioi, millaista näyttöä virasto on saanut Digitalta ja sen asiakkailta sitoumusten oikeudenmukaisuudesta ja kohtuullisuudesta.

Digitan sitoumushakemus käsittää sitoumuksia, joilla Digita sitoutuu tarjoamaan pääsyä radio- ja televisiojaketuverkkoihin ja niiden jakelupalveluihin, julkaisemaan hinnastot ja ehdot, noudattamaan kohtuullista ja syrjimätöntä hinnoittelua ja syrjimättömiä ehtoja. Lisäksi Digita sitoutuu noudattamaan julkaisemiaan hinnastoja ja hinnankorotusehtoja samoin kuin tarjoamaan televisiotoimiluvanhaltijoille simulcast-lähetyspalvelua hakemuksessa määritellyin ehdoin.

Viraston näkemyksen mukaan Digitan sitoumukset käyttöoikeuksien luovuttamiseen sekä avoimuuteen (sitoumukset 1-5) ovat oikeasuhtaisia ja asianmukaisia toiminnan luonteeseen ja tavoiteltaviin päämääriin nähden, ottaen huomioon Digitan asema markkinoilla. Virasto katsoo, että käyttöoikeuksien luovuttamista koskevat sitoumukset ovat myös teknisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisia markkinoiden kehitykselle sekä sen laatu ja toteuttamiskelpoisuus ja käytettävissä oleva kapasiteetti huomioon ottaen. Digitan ehdottamilla sitoumuksilla käyttöoikeuksien luovuttamista ja avoimuutta koskien (sitoumukset 1-5) on mahdollista saavuttaa ne kilpailunedistämispäämäärät, joka muussa tilanteessa olisi saavutettu vastaavilla viraston asettamilla velvollisuuksilla. Digitan ehdottamien sitoumuksien käyttöoikeuksien luovutusta koskien katsotaan täyttävän oikeudenmukaisuuden ja kohtuuden edellytykset.

Digitan ehdottama sitoumus (sitoumus 6) noudattaa kohtuullisia ja syrjimättömiä hintoja ja syrjimättömiä ehtoja on perusedellytys sitoumusten oikeudenmukaisuudelle ja kohtuullisuudelle. Sitoumushakemuksessa Digita esittää DVB-T-televisiolähetyspalveluiden hintoihin noin 5,7 %:n laskua verrattuna hakemuksen jättämishetken, 1.1.2022 voimaantulleen hinnaston tasoon. Digitan esittämä alennus koskee kaikkea DVB-T-jakelua ja on siten oikeudenmukainen kaikkien DVB-T-jakelua ostavien televisiotoimijoiden kesken. Hinnanalennus on oikeasuuntainen alentaen televisiotoimijoiden DVB-T-lähetyskustannuksia. Lisäksi sitoumuksen oikeudenmukaisuutta ja kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon, että DVB-T-lähetysteknologia on väistävää teknologiaa.

Digita ehdottaa sitoumushakemuksessaan DVB-T2-hinnoitteluun muutosta, jossa DVB-T2-lähetyspalveluja tarjotaan ennalta rajatuille peittoalueiden ja kapasiteettien yhdistelmille. Tarjottavat peittoalueiden ja lähetyslaatuja yhdistelmät ovat:

Peittoalue	Lähetyslaatu		
99,96%	6 MBit/s		
98%	6 MBit/s		
95%	6 MBit/s	4 MBit/s	
90%	6 MBit/s	4 MBit/s	2 MBit/s

Digita esittää DVB-T2-lähetyksissä hinnoittelua kolmelle eri televisiolähetysten laadutasetolle (6 Mbit/s (HD), 4 Mbit/s (HD-) ja 2 Mbit/s (SD)). Lähetyspalveluita on saatavana neljälle peittoalueelle (99,96%, 98%, 95% ja 90% väestöpeitto) Kahdelle laajimmalle peittoalueelle (99,96% sekä 98%) on saatavilla yhtä lähetyslaatua, eli 6 MBit/s. 95% peittoalueelle on saatavissa kahta lähetyslaatua, eli 6 ja 4 MBit/s. Suppeimmalle, 90% peittoalueelle on saatavilla kolmea lähetyslaatua (6, 4 ja 2 MBit/s). Hinnat on esitetty kanavakohtaisina hintoina, toisin kuin DBV-T-lähetyspalveluiden hinnat.

DVB-T2-lähetysteknologia on tehokkaampaa suhteessa DVB-T-teknoologiaan, jolloin samalla kapasiteetilla saadaan lähetettyä joko enemmän lähetettäviä ohjelmia tai korkealaatuisempaa lähetyksen laatua. Näin ollen on tarpeen tarkastella, miten siirtyminen uuteen teknoologiaan edistää kustannustehokkuutta Digitan asiakkaiden näkökulmasta. Verrattuna vastaaviin tai lähinnä vastaaviin peittoalue- ja kapasiteetti-yhdistelmiin DVB-T-lähetyspalveluiden hakemuksen jättämisen aikaisessa hinnastossa, sitoumushakemuksen DVB-T2-hinnat päätyvät oikeasuuntaisesti alhaisemmalle tasolle tarkasteltaessa kanavakohtaisia televisiojakelukustannuksia kaikilla Digitan tarjoamilla laatutasoilla ja peittoalueilla. Vertailussa on sovellettu T1- lähetyspalveluiden osalta 2,63Mbit/s laatutasoa. Kustannusvaikutus palvelua ostaville toimijoille on esimerkiksi yli 11% valtakunnallisella 99,96 %:n peittoalueella sekä pienimmällä peittoalueen ja kapasiteetin (90 %:n peittoalue ja DVB-T2 2 Mbit/s -laatu-taso) yhdistelmällä. Muissa sitoumusten myötä tuoduissa uusissa peittoaluevaihtoehtoisissa (90 %, 95 % ja 98% ja 2–6 Mbit/s laatutaso) kanavakohtaisista hinnastohinnoista lasketut lähetyksekustannukset päätyvät myös oikeasuuntaisesti aiempaa alhaisemmalle tasolle verrattuna DVB-T-lähetyspalveluiden T1:n 2,63Mbit/s laatutason hinnastohintaan sekä huomioiden enkoodauksen osuus hinnoista. Lisäksi kuvanlaatu paranee siirryttäessä uuteen lähetysteknologiaan ja televisioyhtiöt voivat saada muita uuden lähetysteknologian myötä tulevia hyötyjä. Sitoumusten vaikutukset lähetyspalveluiden hintaan voivat kuitenkin olla erilaisia eri kanaville, sillä eri kanavien tarpeet esimerkiksi väestöpeiton, kuvanlaadun, televisio-ohjelmien aikataulujen ja muiden lähetyksiin vaikuttavien tekijöiden kesken voivat vaihdella suuresti. Siten myös saman ohjelmistotoimijan kanavista osalle voi koitua enemmän hyötyä sitoumuksien alhaisemmasta hinnoittelusta, kuin toisille.

Digitan esittämät peittoalueiden ja laatutasojen yhdistelmät rajaavat televisiotoimijoiden mahdollisuuksia edelleen valita täysin vapaasti haluamansa peittoalueen ja lähetyksen laatutason yhdistelmää, joka heikentää DVB-T2-lähetyspalveluiden oikeudenmukaisuutta. Viimeisimpien toimijoiden lausuntojen ja niiden johdosta käytöksen neuvottelujen tuloksena Digita on kuitenkin lisännyt tarjontaansa yhden peittoalueen (98%) sekä lisännyt laatuvalintoja 95% ja 90% peittoalueille. Toimijoilta ennen Digitan 23.6.2022 toimittaman sitoumushakemuksen jättämistä käytöksen neuvotteluissa saatuihin näkemyksiin pohjautuen peittoalueiden ja laatutasojen yhdistelmiä on nyt tarjolla riittävä määrä. Tästä johtuen virasto katsoo, että peittoalueiden ja laatutasojen yhdistelmien rajallinen määrä ei ole este lain edellytysten täyttymiselle.

Digitan sitoumus kohtuullisista hinnoista ei kata radiolähetyspalveluiden ja niitä koskevien antennikapasiteetin vuokrauspalveluiden hintoja liitännäispalveluihin. Näiltä osin sitoumushakemuksessa ei ole esitetty riittävää näyttöä radiolähetyspalvelujen ja antennikapasiteetin vuokrauspalveluun liitännäispalveluihin hintoihin liittyvien sitoumusten oikeudenmukaisuudesta ja kohtuullisuudesta, joten Digitalle on tarpeen asettaa lisävelvollisuuksia HMV-päätöksen antamisen yhteydessä.

Televisiolähetyspalveluiden lisäksi Digita on sitoutunut julkaisemaan antennikapasiteetin vuokrauksen liitännäispalveluihin valtakunnallisia radiolähetyspalveluita ja suurteholähetystyksiä varten ja valtakunnallisten radiolähetyspalveluiden toimitusehdot, hinnastot ja viitetarjoukset internet-sivuillaan (sitoumus 5). Kyseinen avoimuutta koskeva sitoumus edistää ja on tarpeen käyttöoikeuksien luovutusta ja syrjimättömyyttä sekä hinnoittelua koskevien sitoumusten toteutumiseksi ja valvomiseksi. Digitan ehdottamilla avoimuutta koskevalla sitoumuksella on mahdollista saavuttaa ne kilpailua edistävät ja kilpailun esteitä poistavat tavoitteet, joka muussa tilanteessa olisi saavutettu vastaavilla viraston asettamilla velvollisuuksilla. Digita ei ole kuitenkaan liittännyt antennikapasiteetin vuokrauksesta liitännäispalveluihin ja/tai valtakunnallisten radiolähetyspalveluiden hinnastoja tai viitetarjousta sitoumushakemukseensa. Näin ollen viraston on tarpeellista valvoa sitoumusjakson

aikana, että erityisesti kyseisten radiopuolen palveluiden hinnastojen julkaisun avoimuutta koskeva sitoumus täyttää vaadittavan tason. Digitan ehdottaman avoimuussitoumuksien katsotaan kuitenkin täyttävän riittävällä tasolla oikeudenmukaisuuden ja kohtuuden edellytykset.

Digita sitoutuu hakemuksessaan noudattamaan hintojen muutoksissa ansiotasoindeksiä sekä mahdollisten verojen ja viranomaismaksujen muutoksia (sitoumus 9). Tämä toisaalta vaimentaa hintojen laskun aiheuttamaa positiivista vaikutusta markkinoille, mutta toisaalta tuo vakautta ja ennustettavuutta hintojen kehitykselle sääntelyjaksolla. Yleisesti sitoumusten vahvistamisen myötä tulevat aiempaa suppeammat hinnankorotusehdot hyödyttävät televisiolähetyspalvelua ostavia yrityksiä, kun Digita tulee vahvistettavien sitoumusten myötä luopumaan esimerkiksi sähköhinnan korotuksien myötä tulevista hintojen korotuksista.

Sitoumuksessa 10 Digita esittää tarjouksen, jossa televisiotoimiluvan haltija saa yhdelle vähintään 90 %:n väestöpeiton televisiokanavalle vuoden maksuttoman rinnakkaisen HD-lähetyksen 99,96 %:n peittoalueelle. Tämän edellytyksenä on, että tarjouksen hyödyntäjä sitoutuu jatkamaan HD-lähetystä 18 kuukauden ajan ilmaisjakson jälkeen. Kyseinen tarjous hyödyttää enemmän televisio-ohjelmistotoimijoita, jotka lähettävät entuudestaan televisio-ohjelmaa 99,96 %:n peittoalueella tai ovat aikeissa laajentaa kyseiselle peittoalueelle. Kun arvioidaan lähetykskustannuksia yli koko sääntelyjakson, simulcast-tarjous ei lisää 99,96 %:n peittoaluetta ostavan ohjelmistotoimijan tapauksessa lähetykskustannuksia verrattuna siihen, että kyseinen ohjelmistotoimija toteuttaisi DVB-T2-siirtymän ilman maksutonta simulcast-jaksoa.

Sen sijaan ohjelmistotoimija, jonka televisiolähteykset ulottuvat esim. 90 %:n väestöpeiton alueelle, joutuisi hyödynnettyään ilmaisjakson sidotuksi väestöpeitoltaan laajempaan ja siten kalliimpaan lähetykspalveluun, mitä ohjelmistotoimija ostaisi muutoin. Kyseinen ehto aiheuttaa koko sääntelyjakson ajan yli arvioituna lisäkustannuksen 90 %:n väestöpeittoa tarvitsevalle ohjelmistotoimijalle. Kuitenkin myös pienimmän peittoalueen kanavalle simulcast-tarjous on lähes aina kokonaiskustannuksiltaan edullisempi kuin simulcast-vaihe normaaleilla lähetyshinnoilla 90 %:n peittoalueella toteutettuina.

Näin ollen simulcast-sitoumus on riittävässä määrin oikeudenmukainen ja kohtuullinen täyttääkseen lain edellytykset osana sitoumushakemusta. Viraston alkuvuoden 2022 kansallisen kuulemiskierroksen aikana saatujen lausuntojen pohjalta tarkennettuun Digitan sitoumushakemukseen on pyydetty näkemyksiä Digitan televisiolähetyspalvelua ostavilta keskeisiltä asiakkailta sitoumusten ja niiden ehtojen riittävyydestä. Näkemyksiä on pyydetty sitoumusten kohtuullisuuteen ja riittävyyteen liittyen ja lähes kaikki toimijat ovat todenneet muutetut sitoumukset tältä osin riittäviksi. Tämän johdosta viraston johtopäätös on, että on olemassa riittävästi näyttöä televisiolähetyspalveluiden sitoumusten kohtuullisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta.

Kokonaisuutena arvioiden Digitan sitoumushakemus täyttää riittävässä määrin laissa määritellyn oikeudenmukaisuuden ja kohtuullisuuden edellytykset pois lukien radiolähetysantennien antennikapasiteettia liitännäispalveluineen ja valtakunnallisten radiolähetyspalveluiden hinnoitteluun liittyvät sitoumukset.

5.2 Tarjottujen sitoumusten avoimuus kaikille markkinaosallistujille

Digitan sitoumukset ovat avoimia kaikille markkinatoimijoille. Sitoumukset eivät sisällä rajoituksia tai ehtoja, jotka poissulkisivat tietyiltä toimijoilta mahdollisuuden vuokrata heiltä antennikapasiteettia liitännäispalveluineen, televisiolähetyspalvelua vastaanotettaville kanaville ja valtakunnallista radiolähetyspalvelua. Avoimuutta

edistävät myös Digitan sitoumus julkaista toimitusehdot, hinnastot ja viitetarjoukset.

5.3 Käyttöoikeuksien asettaminen viipymättä saataville oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin ennen vähittäispalveluiden käyttöönottoa

Digitan sitoumushakemuksen sitoumukset tulevat voimaan heti HMV-päätöksen antamisen yhteydessä, joten sitoumusten mukaiset käyttöoikeudet ovat saatavilla viipymättä.

Sitoumusten ehdot ovat kohtuulliset siten, että edellä kuvatusti DVB-T-lähetyspalveluiden hinnat laskevat 1.1.2022 voimaantulleesta hinnastosta noin 5,7 % sitoumusten tullessa voimaan, sekä DVB-T2-lähetyspalveluiden hinnat laskevat suhteessa vastaavaan peittoalueen DVB-T1- lähetyspalveluun ennen sitoumusten voimaan tuloa, kun vertailulaskelmissa käytetään 2,63 Mbit/s laatutasoa ja huomioidaan enkoodauksen osuus hinnasta. DVB-T2-lähetyspalveluun on tehty tässä yhteydessä muutos siten, että aiemman kyseisiä palveluja koskevan hinnaston mukaisen 85 %:n peittoalueen sijaan DVB-T2-lähetyspalvelu kattaa sitoumusten myötä 90–99,96 %:n peittoalueen. Samoin DVB-T2-lähetysten hinnat ovat kanavakohtaisesti katsottuna edullisempia kuin DVB-T-lähetysten sitoumushakemuksen mukaisten hintojen kanavakohtaiset hinnat. Hintatasojen vertailussa on otettava huomioon, että vastaavalla kustannustasolla DVB-T2-lähetykset toteutetaan suuremmalla kapasiteetilla, joten laatutaso on merkittävästi parempi. Viraston arvion mukaan esitettyjen DVB-T2-laatusojen hinnat heijastelevat riittävässä määrin teknologian tuomaa tehokkuushyötyä lähetyshinnoissa suhteessa saavutettavaan laatutasoon. Viimeisimpien toimijoiden lausuntojen⁴ ja niiden johdosta käytyjen neuvottelujen tuloksena Digita on alentanut DVB-T2 -hintoja 95% peittoalueen 6 MBit/s ja 90% peittoalueen 4 MBit/s laatutasojen osalta, joka edesauttaa sitoumusten kohtuullisuuden edellytyksien täyttymistä.

Digitan sitoumushakemuksessa esittämät hinnankorotusehdot toisaalta vaimentavat sitoumusten kustannushyötyä, mutta toisaalta kyseiset ennalta tiedossa olevat hintojen korotusehdot tuovat hintoihin vakautta ja ennustettavuutta. Nykyisissä Digitan yleisissä sopimusehdoissa on sitoumuksia enemmän hinnankorotusehtoja, kuten esim. sähkön hinnan muutosten tai yhteisen infrastruktuurin kustannusten muutosten nojalla tehtävät hinnanmuutokset. Sitoumushakemuksen suppeammat hinnankorotusehdot siten edesauttavat hintavakautta.

Digitan sitoumus kohtuullisista hinnoista ei kata radiolähetyspalveluiden ja niitä koskevien antennikapasiteetin vuokrauspalveluiden hintoja eikä antennikapasiteetin vuokrauspalveluiden liitännäispalveluita. Näin ollen kyseisistä palveluista ei voida vahvistaa niiden kohtuullisuutta, vaan viraston on tarpeen asettaa niille sitoumusten lisäksi velvollisuuksia HMV-päätöksessään.

Digita on sisällyttänyt hakemukseen sitoumuksen noudattaa kohtuullisia ja syrjimättömiä hintoja ja syrjimättömiä ehtoja. Syrjimättömyydellä Digita tarkoittaa sitoumusta noudattaa hinnoittelua (syrjimätön hinnoittelu) ja ehtoa (syrjimätön ehto), joka kohtelee samanlaisessa tilanteessa olevia yrityksiä tasapuolisesti. Jos Digita käyttää tiettyä palvelua itse tai tarjoaa sitä tytäryhtiölleen tai muulle sellaiselle taholle, Digita sitoutuu tarjoamaan vastaavaa palvelua vastaavin ehdoin ja vastaavalaatuisena kilpailevalle teleyritykselle. Tämä vastaa sisällöltään viestintäpalvelulain mukaista määritelmää syrjimättömyydestä. Vaikka Digitan sitoumuksissa esittämät

⁴ Kansallisen kuuleminen sitoumusten ja HMV-velvollisuuksien muodostamasta kokonaisuudesta alkuvuodesta 2022, lausuntoaika 27.1.–28.2.2022.

hinnat ja ehdot eivät kohtele täysin tasapuolisesti kaikkia markkinatoimijoita, ehtojen ei voida katsoa olevan syrjiviä viestintäpalvelulain tai kilpailuoikeudellisen määritelmän tarkoittamalla tavalla.

Kokonaisuutena arvioiden Digitan sitomushakemus täyttää riittävässä määrin lain edellytykset käyttöoikeuksien asettamisesta viipymättä saataville oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin ennen vähittäispalveluiden käyttöönottoa.

5.4 Tarjottujen sitoumusten yleinen riittävyys liittyen kestävän kilpailun mahdollistamiseen ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen yhteistyössä tapahtuvan käyttöönoton edistämiseen loppukäyttäjien edun turvaamiseksi.

Tulevan sääntelykauden aikana valtakunnallisessa televisio- ja radiolähetyspalveluiden sekä antennikapasiteetin markkinoilla ei tule olemaan muita antenniverkon kapasiteetin tai lähetyspalveluiden tarjoajaa kuin Digita. Näin ollen sitoumuksilla ei voida vaikuttaa kilpailun syntymiseen tai edistymiseen lähetyspalveluiden tai antennikapasiteetin pääsyn tukkumarkkinoilla. Sitoumuksilla voidaan nähdä kuitenkin olevan vaikutusta kilpailullisten olosuhteiden edistämiseen televisiolähetys- ja radiolähetyspalveluiden vähittäismarkkinoilla sekä loppukäyttäjien edun turvaamiseen.

Edellä kuvatut televisiolähetyspalveluiden hintojen alenemiset sekä DVB-T- että DVB-T2-lähetyksissä lähentää markkinan olosuhteita lähemmäksi kilpailullista hintatasoa. Samoin hinnankorotusten sitominen indeksiin lisää markkinan vakautta ja ennakoitavuutta, joka on merkittävä tekijä kilpailullisten olosuhteiden edistämiseksi markkinassa. Edellä kuvatuksi DVB-T2-lähetysten hintavaikutukset eivät toteudu tasaisesti kaikille markkinatoimijoille. Kuitenkin DVB-T2-lähetyspalveluissa käytettävä lähetyskapasiteetti on suurempi kuin DVB-T-lähetyksissä. Näin ollen kaikki markkinatoimijat saavat samalla tai edullisemmalla kustannuksella parempaa lähetyslähetystä, joka koituu välittömäksi hyödyksi loppukäyttäjille.

Kokonaisuutena arvioiden Digitan sitomushakemus täyttää riittävässä määrin lain edellytykset sitoumusten yleisestä riittävydestä liittyen kestävän kilpailun mahdollistamiseen radio- ja televisiolähetyspalveluiden sekä radiolähetysantennien antennikapasiteetin pääsyn markkinoilla, huomioden edellä kuvattu tarve tarkentaa radiolähetyspalveluiden ja antennikapasiteetin vuokrauksen hinnoittelun avoimuutta sekä täydentää sitoumuksia kyseisten palveluiden hinnoittelua koskevalla HMT-velvollisuudella.

5.5 Sitoumusten voimassaolo

Viestintäpalvelulain 81 a §:n 5 momentin mukaan järjestelyt määrätään sitoviksi määräajaksi. Digitan esittämissä sitoumuksissa 1, 2, 3, 4 ja 6 sitoumuskohtaiset voimassaoloajat poikkeavat määräaikaaisuuden vaatimuksesta. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että viiden vuoden määräaika sitoumusten voimassaoloa koskien on perusteltu ottaen huomioon odotettavissa oleva sääntelykauden pituus ja viestintäpalvelulain 52 §:n 1 momentin säännös markkina-analyysin ja huomattavan markkinavoiman päätösten säännöllisestä analysoinnista. Liikenne- ja viestintävirasto määrää edellä mainituilla perusteilla sitoumukset olemaan voimassa viiden vuoden määräajan lukuun ottamatta erikseen määritettyä poikkeusta sitoumuksen 2, 7 ja 10 osalta, joiden osalta Digita on esittänyt erityisiä poikkeuksia sitoumusten kestoajalle. Näiltä osin poikkeukset johtuvat ulkoisista tekijöistä, kuten toimilupa-kauden kestosta tai odotettavissa olevasta teknologiamuutoksesta.

5.6 Johtopäätös

Digitan sitoumukset muodostavat kokonaisuuden, joka on samansuuntainen ja -luonteinen, joita viestintäpalvelulaki antaisi mahdollisuuden asettaa HMOV-velvollisuuksina. Sitoumukset vastaavat suurelta osin voimassa olevia huomattavan markkinavoiman perusteella asetettuja velvollisuuksia ja velvollisuuksia, joita virasto oli harkinnut asetettavaksi tilanteessa, jossa sitoumuksia ei olisi esitetty Digitan toimesta eikä määrättäisi sitovaksi viraston päätöksellä. Virasto katsoo kokonaisuutena arvioiden, että Digitan sitoumushakemus täyttää riittävästi viestintäpalvelulain 81 a §:n edellytykset sitoumusten sitovaksi määrittämiselle. Kuitenkin radiolähetysantennien antennikapasiteettia liitännäispalveluineen ja valtakunnallisten radiolähetyspalveluihin liittyvien sitoumusten osalta hintojen oikeudenmukaisuudesta ja kohtuullisuudesta ei ole esitetty riittävää sitoumusta, joten sen osalta on tarpeen asettaa lisävelvollisuuksia tämän päätöksen yhteydessä annettavassa HMOV-päätöksessä.

6 Sovelletut säännökset

Viestintäpalvelulaki (917/2014) 52 §, 53 §, 81 a §, 310 §, 344 §

7 Päätöksen siirtymä- ja voimassaoloaika

Tässä päätöksessä asetetut sitoumukset tulevat voimaan tämän päätöksen yhteydessä annettavan televisio- ja radiolähetys-palveluiden huomattavan markkinavoiman päätöksen (dnro 105/960/2018) voimaantuloaikaan. Päätös on voimassa viisi vuotta sitoumusten voimaantulosta alkaen, kuitenkin vähintään aina siihen saakka kuin sitovaksi määrätyistä sitoumuksista yksinkin on edelleen voimassa.

8 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Lain 7 §:n mukaan päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöstä on noudettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

9 Lisätiedot

Lisätietoja tästä päätöksestä ja asiaa Liikenne- ja viestintävirastossa hoitaa päällikkö Mari Österberg, *puhelin* 0295 390 545, *sähköposti* [mari.osterberg\(at\)traficom.fi](mailto:mari.osterberg(at)traficom.fi) ja erityisasiantuntija Elina Pesonen, *puhelin* 0295 390 641, *sähköposti* [elina.pesonen\(at\)traficom.fi](mailto:elina.pesonen(at)traficom.fi).

Kirsi Karlamaa
Pääjohtaja

Mari Österberg
Päällikkö

Tämä päätös on sähköisesti allekirjoitettu 18.11.2022.

LIITTEET

Liite 1: Digita Oy:n sitoumushakemus 23.6.2022
Liite 2: Valitusosoitus